

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“

с. Бръшляница, общ. Плевен, обл. Плевен

тел: 0878/801312, e-mail: oy_brashlqnic@abv.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

В. Николова – директор на
ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ –
с. Бръшляница, общ. Плевен

**ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЦАТА, ПОДАВАЩИ
СИГНАЛИ ИЛИ ПУБЛИЧНО ОПОВЕСТЯВАЩИ ИНФОРМАЦИЯ ЗА
НАРУШЕНИЯ В ОУ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“ –
С. БРЪШЛЯНИЦА**

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1 Настоящите правила за вътрешно подаване на сигнали са изготвени на основание чл. 13 от Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения.

Чл. 2 Тези правила имат за цел създаването на канал за вътрешно подаване на сигнал за нарушения, който:

1. се управлява по начин, който гарантира пълнотата, целостта и поверителността на информацията и възпрепятства достъпа на неоправомощени лица до тази информация;
2. дава възможност за съхранение на записана на траен носител информация за нуждите на проверката по сигнала и за по-нататъшни разследвания.

Чл. 3. В ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ – с. Бъръшляница със заповед на директора е определено служебно лице, отговарящо за разглеждането на сигнали – Трифон Георгиев - ЗАС, което изпълнява задълженията си при спазване на Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения.

Чл. 4. Служителят, отговарящ за разглеждането на сигнали, следва да не е в конфликт на интереси за всеки разгледан случай. В случай на конфликт на интереси служителят прави писмен отвод и сигналът се разглежда от определеното със заповед на директора друго служебно лице Павлина Ганчева – начален учител.

II. ПОДАВАНЕ НА СИГНАЛ ПО ВЪТРЕШЕН КАНАЛ

Чл. 5 Сигналът се подава до служителя, отговарящ за разглеждането на сигнали, писмено или устно. За писмено се счита и подаването по електронна поща, а именно на имейл:

trifon.georgiev@edu.mon.bg. Устното подаване на сигнал може да се осъществи по телефона на телефонния номер на служителя по чл. 3, а именно: **0877555846**, по други системи за гласови съобщения на същия номер, а по искане на сигнализиращото лице – чрез лична среща в уговорен между страните подходящ срок.

Чл. 6 За регистрирането на сигнали се използват формуляри по образец, утвърден от националния орган за външно подаване на сигнали (КЗЛД), който съдържа най-малко следните данни:

1. трите имена, адрес и телефон на подателя, както и електронен адрес, ако има такъв;
2. имената на лицето, срещу което се подава сигналът, и неговата месторабота, ако сигналът се подава срещу конкретни лица и те са известни;
3. конкретни данни за нарушение или за реална опасност такова да бъде извършено, място и период на извършване на нарушението, ако такова е извършено, описание на деянието или обстановката и други обстоятелства, доколкото такива са известни на сигнализиращото лице;
4. дата на подаване на сигнала;
5. подпись, електронен подпись или друга идентификация на подателя.

Чл. 7. Писменият сигнал се подава от подателя чрез попълване на формуляра, а устният сигнал се документира чрез попълване на формуляра от служителя, отговарящ за разглеждането на сигнали, който предлага на подаващия сигнала да го подпише при желание от негова страна. Към сигнала могат да се приложат всяка към вид източници на информация, подкрепящи изложените в него твърдения, и/или позоваване на документи, в т. ч. посочване на данни за лица, които биха могли да потвърдят съобщените данни или да предоставят допълнителна информация.

Чл. 8. В случай че сигналът не отговаря на изискванията на закона служебното лице по чл. 3 изпраща на сигнализиращото лице съобщение за отстраняване на допуснатите нередовности в 7-дневен срок от получаване на сигнала. Ако не бъдат отстранени, сигналът заедно с приложенията към него се връщат на сигнализиращото лице.

Чл. 9. Служебното лице по чл. 3 проверява всеки сигнал по отношение на неговата достоверност. Не се разглеждат сигнали, които не попадат в обхвата на Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения и съдържанието на които не дава основания да се приемат за правдоподобни. Сигнали, които съдържат очевидно неверни или заблуждаващи твърдения за факти, се връщат от служителя с указание към подателя за поправка на твърденията и за отговорността, която той носи за набеждаване.

III. ЛИЦА, НА КОИТО СЕ ПРЕДОСТАВЯ ЗАЩИТА

Чл. 10.(1) Защита се предоставя на сигнализиращото лице - физическо лице, което подава сигнал или публично оповестява информация за нарушение, станало му известно в качеството му на:

1. Учител, служител на образователната институция или друго лице, което полага наемен труд, независимо от характера на работата, от начина на заплащането и от източника на финансирането;
2. кандидат за работа, участвал в конкурс или друга форма на подбор за постъпване на работа и получил в това качество информация за нарушение;
3. учител или служител, когато информацията е получена в рамките на трудово или служебно правоотношение, което е прекратено към момента на подаване на сигнала или на публичното оповестяване.

(2) Защита се предоставя и на всяко друго сигнализиращо лице, което подава сигнал за нарушение, станало му известно в работен контекст.

(3) В обсега на закрила попадат и:

1. лица, които помагат на сигнализиращото лице в процеса на подаване на сигнал;
2. лица, които са свързани със сигнализиращото лице и които могат да бъдат подложени на репресивни ответни действия поради сигнализирането;
3. юридически лица, в които сигнализиращото лице притежава дялово участие, за които работи или с които е свързано по друг начин в работен контекст..

IV. УСЛОВИЯ ЗА ЗАЩИТА:

Чл. 11. (1) Всяко лице, подаващо сигнал за нарушения чрез вътрешен или външен канал по смисъла на Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения, има право на защита, при условие че:

1. е имало основателна причина да счита, че подадената информация за нарушението в сигнала е била вярна към момента на подаването и че тази информация попада в обхвата на закона;
2. е подало сигнал за нарушение при условията и по реда на Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения.

(2) Подаването на сигнал до институции, органи, служби или агенции на Европейския съюз се счита за подаване чрез външен канал.

(3) Централен орган за външно подаване на сигнали и за защита на лицата, на които такава защита се предоставя по смисъла на Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения, е Комисията за защита на личните данни.

Чл. 12. Когато учител или служител на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ – с. Бръшляница оповестява публично информация за нарушение, то той има право на защита, ако:

1. когато е имало основателна причина да счита, че информацията за нарушението е била вярна към момента на оповестяването и че тази информация попада в приложното поле на Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения;
2. и при наличие на следните допълнителни условия:
  2. 1. лицето е подало сигнал при условията и по реда на посочения Закон, но по сигнала не са били предприети съответни действия в предвидените законови срокове;
  2. 2. лицето има основания да смята, че:
    - а) нарушението може да представлява непосредствена или явна опасност за обществения интерес или съществува риск от щети, които не могат да бъдат отстранени;
    - б) в случай на външно подаване на сигнал съществува риск от ответни действия или има вероятност нарушението да не бъде ефективно разгледано поради опасност от укриване или унищожаване на доказателства, съмнение за наличие на тайно споразумение между компетентния орган и извършителя на нарушението, или за съучастие на органа в нарушението, както и поради други специфични конкретни обстоятелства по случая.

V. МЕРКИ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЗАЩИТА

Чл. 13.. (1) Забраняват се ответни действия срещу всяко лице, подаващо сигнал за нарушение. Не се допуска никаква форма на ответни действия, имащи характер на репресия и поставящи лицата в неблагоприятно положение, както и заплахи или опити за такива действия, включително под формата на:

1. временно отстраняване, уволнение или прилагане на друго основание за прекратяване на правоотношението, по което лицето полага наемен труд;
2. понижаване в длъжност или забавяне на повишение в длъжност;
3. изменение на мястото или характера на работата, продължителността на работното време или намаляване на възнаграждението;
4. отказ за осигуряване на обучение за поддържане и повишаване на професионалната квалификация на учителя или служителя;
5. отрицателна оценка на работата, включително в препоръка за работа;
6. прилагане на имуществена и/или дисциплинарна отговорност, включително налагане на дисциплинарни наказания;
7. принуда, отхвърляне, заплашване за приемане на ответни действия или действия, изразени физически, словесно или по друг начин, които имат за цел накърняване на достойнството на лицето и създаване на враждебна професионална среда;
8. пряка или непряка дискриминация, неравностойно или неблагоприятно третиране;
9. отнемане на възможност за преминаване от срочен трудов договор на трудов договор за неопределено време, когато учителят или служителят е имал законно право да му бъде предложена постоянна работа;
10. предсрочно прекратяване на срочен трудов договор или отказ за повторно сключване, когато такова е допустимо по закон;
11. вреди, включително за репутацията на лицето, по-специално в социалните мрежи, или финансови загуби, включително загуба на бизнес и загуба на доход;
12. включване в списък, изгoten въз основа на официално или неофициално споразумение, което може да доведе до това лицето да не може да постъпи на работа;
13. предсрочно прекратяване или разваляне на договор за доставка на стоки или услуги, когато лицето е доставчик;

Компетентните органи дават задължителни предписания за преустановяване на увреждащите действия до приключване на извършената от тях проверка.

Чл. 14. (1) В случай на нарушение на забраната за ответни действия сигнализиращото лице има право на обезщетение за претърпените имуществени и неимуществени вреди. Вреди, причинени на сигнализиращото лице във връзка с подадения от него сигнал или публично оповестената информация, се считат за причинени умишлено до доказване на противното.
(2) Нарушителите на тези правила, както и лицата, които злоупотребяват с правото на защита носят административна отговорност.

VI. РАБОТА СЪС СИГНАЛИТЕ. ВЪТРЕШНА ПРОВЕРКА

Чл. 15. Служителите, отговаря и за разглеждането на сигнали, са длъжни да:

1. получават сигналите и потвърждават получаването им в срок от 7 дни след получаването;
2. гарантират, че самоличността на сигнализиращото лице и на всяко друго лице, посочено в сигнала, ще бъде надлежно защитена и предприемат нужните мерки за ограничаване на достъпа до сигнала на неоправомощени лица;
3. поддържат връзка със сигнализиращото лице, като при необходимост изискват допълнителни сведения от него и от трети лица;
4. предоставят обратна информация на подателя на сигнала за предприетите действия в срок не по-дълъг от три месеца след потвърждаването на получаването на сигнала;
5. предоставят на лицата, желаещи да подадат сигнал, ясна и лесно достъпна информация за процедурите за външно подаване на сигнали към компетентния национален орган, а когато е уместно - към институциите, органите, службите и агенциите на Европейския съюз;
6. документират устни сигнали;
7. поддържат регистър на подадените сигнали;
8. изслушват лицето, срещу което е подаден сигналът, или да приемат писмените му обяснения и да съберат и оценят посочените от него доказателства;
9. предоставят на засегнатото лице всички събрани доказателства и да му предоставят възможност да направи възражение по тях в 7-дневен срок, при спазване на защитата на сигнализиращото лице;
10. предоставят възможност на засегнатото лице да представи и посочи нови доказателства, които да бъдат събрани в хода на проверката;

11. в случай че изнесените в сигнала факти бъдат потвърдени:
- а) организират предприемането на последващи действия във връзка със сигнала, като за целта могат да изискват съдействието на други лица от ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ – с. Бършляница;
  - б) предлагат на директора на училището предприемане на конкретни мерки с цел преустановяване или предотвратяване на нарушението в случаите, когато такова е констатирано или има реална опасност за предстоящото му извършване;
  - в) насочват сигнализиращото лице към компетентните органи, когато се засягат неговите права;
  - г) препращат сигнала на органа за външно подаване на сигнали при необходимост от предприемане на действия от негова страна, като за препращането сигнализиращото лице се уведомява предварително; в случай че сигналът е подаден срещу работодателя на сигнализиращото лице, служителят, отговарящ за разглеждането на сигнала, насочва лицето към сигнализиране на органа за външно подаване на сигнали.

VII. ПОСЛЕДВАЩИ ДЕЙСТВИЯ

Чл. 16. (1). Директорът на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ – с. Бършляница:

- 1. въз основа на постъпилия сигнал и на предложениета на служителя, отговарящ за разглеждането на сигнала, предприема действия в рамките на своята компетентност за преустановяване на нарушението или за предотвратяването му, ако то не е започнало;
  - 2. приоритизира по предварително определени критерии и правила разглеждането на постъпилите множество сигнали за по-тежки нарушения;
  - 3. прекратява проверката:
    - а) когато нарушението, за което е подаден сигналът, е маловажен случай и не налага предприемането на допълнителни последващи действия; приключването не засяга други задължения или приложими процедури във връзка с нарушението, за което е подаден сигнал, нито защитата по този закон по отношение на вътрешното или външното подаване на сигнали;
    - б) по повтарящ се сигнал, който не съдържа нова информация от съществено значение за нарушение, по отношение на което вече има приключила проверка, освен ако нови правни или фактически обстоятелства не дават основание за предприемането на последващи действия;
    - в) когато се установят данни за извършено престъпление; сигналът и материалите към него се изпращат незабавно на прокуратурата;
  - 4. изготвя индивидуален доклад, в който описва накратко информацията от сигнала, предприетите действия, окончателните резултати от проверката по сигнала, които заедно с мотивите съобщава на подалия сигнала работник или служител и на засегнатото лице при спазване на задължението за тяхната защита.
- (2) В случаите, когато проверката е прекратена на основание ал. 1, т. 3, букви „а“ и „б“ и не е установено престъпление, сигнализиращото лице може да подаде сигнал до националния орган за външно подаване на сигнали.

VIII. РЕГИСТЪР НА СИГНАЛИТЕ

Чл. 17. (1) Директорът на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ – с. Бършляница създава и поддържа регистър на сигналите за нарушения, който не е публичен.

(2) Регистърът съдържа информация за:

- 1. лицето, което е приело сигнала;
- 2. датата на подаване на сигнала;
- 3. засегнатото лице, ако такава информация се съдържа в сигнала;
- 4. обобщени данни за твърдяното нарушение, като място и период на извършване на нарушението, описание на деянието и други обстоятелства, при които е било извършено;
- 5. връзката на подадения сигнал с други сигнали след установяването и в процеса на обработване на сигнала;
- 6. информация, която е предоставена като обратна връзка на лицето, подало сигнала, и датата на предоставянето и;
- 7. предприетите последващи действия;
- 8. резултатите от проверката по сигнала;
- 9. периода на съхраняване на сигнала.

(3) Информацията, вписана в регистъра, се съхранява по начин, който гарантира нейната поверителност и сигурност.

(4) Редът за воденето на регистъра се определя с акт на директора в изпълнение на наредбата на националния орган за външно подаване на сигнали.

(5) Служителите, отговарящи за разглеждането на сигнали, са длъжни да подават регулярно необходимата статистическа информация към националния орган за външно подаване на сигнали по установения от него ред, включително при наличие на техническа възможност чрез установяване на пряка връзка между регистъра на задълженото лице и регистъра, воден от националния орган за външно подаване на сигнали.

IX. ЗАДЪЛЖЕНИЕ ЗА ПОВЕРИТЕЛНОСТ

Чл. 18. (1). Директорът на училището приема съответни мерки за защита на информацията, свързана с подадените сигнали за нарушения, и за защита на самоличността на сигнализиращите лица, като осигуряват достъп до информацията единствено на служителите, на които тези данни са необходими за изпълняване на служебните им задължения.

(2) Предаването на данни и позоваването на обстоятелства от ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ – с. Бършляница не може да разкрива пряко или косвено самоличността на сигнализиращото лице, както и да създаде предположение за неговата самоличност.

(3) Алинеи 1 и 2 се прилагат и за защита на самоличността на засегнатите лица.

(4) Разкриването на самоличността или информацията по ал. 1 се допуска само при изрично писмено съгласие на сигнализиращото лице.

(5) Независимо от предвиденото в ал. 1 самоличността на сигнализиращото лице и всяка друга информация, от която може пряко или непряко да се узнае неговата самоличност, може да бъде разкрита само когато това е необходимо и пропорционално задължение, наложено от българското законодателство или от правото на Европейския съюз в контекста на разследвания от национални органи или на съдебни производства, включително с оглед на гарантиране правото на защита на засегнатото лице.

(6) В случаите по ал. 5, преди разкриването на самоличността или на информацията по ал. 1, Директорът уведомява сигнализиращото лице за необходимостта от разкриването им. Уведомлението е писмено и се мотивира. Сигнализиращото лице не се уведомява, когато с това се застрашава разследването или съдебното производство.

(7) Служителите, които получават информация за нарушение, която включва търговски тайни, са длъжни да не използват или разкриват търговски тайни за целите, които надхвърлят необходимото за приемане на последващи действия.

X. ОБРАБОТВАНЕ НА ЛИЧНИ ДАННИ

Чл. 19. (1) Всяко обработване на лични данни, извършено по силата на Закона за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения, включително обмен или предаване на лични данни от компетентните органи, се извършва в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 и Директива (ЕС) 2016/680, а когато в предаването участват институции, органи, служби или агенции на Европейския съюз – в съответствие с Регламент (ЕС) 2018/1725, както и със Закона за защита на личните данни.

(2) Не се събират лични данни, които явно не са от значение за разглеждане на конкретния сигнал, а ако бъдат случайно събрани, се заличават.

XI. ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Настоящите правила влизат в сила от 16. 09. 2024 г. и се публикуват на интернет страницата на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“ – с. Бършляница. Правилата подлежат на преглед и анализ с цел актуализация най-малко веднъж на всеки три години.

§2. Регистърът на сигнализите и формулярът за приемане на сигнали, използвани в училището са по образец, който ще бъде разработен от КЗЛД